

Latweefchhu Awises.

Ar augstas Geweschanas - Cummissiones sianu un nowehleschanu.

Nr. 12. Zettortdeena 24ta Merza 1832.

No Laffmuischas

Starp teem meesteem Sibbate un Illukste; 27 juhdses no Leigawas, un 4 juhdses no Dimburges).

Wehl schinnis awises, kà man leekahs, no muhsu pusses ne kahdas sinnas ne laffisch, lai mehs ar to eesahkam, no schihs draudses basnizas - notikumeeim atbildeschanu doht. — Pee schihs basnizas peederr tahs muischas Laffmuischa, Schehdermuischa, Baltemuischa un Grinwalde, un zittas masakas muischas. Kad wissi, scho muischu eedsihwotaji, no muhsu tizzibas buhtu kà wezzös laikö, tad muhsu draudse gan tik masa ne buhtu kà taggad, bet no wairak ne kà 2000 semnekeem, tikkai masaka puse no muhsu tizzibas, un leelaka puse no Kattolu tizzibas irr. Starp Grimvaldes laudim wehl zitti dsihwo, kas preefsch kahdeem 40 gaddeem no Kreewu semnes, kà dsumti laudis, schè tappe pahrzelti. Schohs pee mums Kalpakkus fauz, kas pehz sawas tizzibas Uniai irr, tas irr: no tahs saweenotas Kreewu- un Kattolu tizzibas.

Schinni muhsu masa draudse isgahjuschä gaddä irr dsummuschi 30 behrni, un no Wahzu draudses 5. Pawiffam 10 behrni masak, ne kà aisphehn. Pirmureis pee Deewa galdu gahje 18 behrni, no kurreem tikkai 2 mahzeja grahmatu laffish, un 7 behrni no Wahzu draudses. Pee Deewa galda gahje 851, un no Wahzu draudses 101. Laulati irr 13 pahri, no Wahzu draudses 2 pahri. Mirruschi irr 37, no scheem 10 ar Kolera sehrgu, un no Wahzu draudses 10, no scheem ar Kolera sehrgu 4, pawiffam 26 wairak ne kà aisphehn. Tà nu isgahjuschä goddä irr dsummuschi 35 un mirruschi 47 zilweki. Schinni gaddä pee mums, deemschebl! jau dauds behrni ar garru kahsu irr mirruschi, ne ween it mahjai, bet arri behrni no 5, 6 un 7 gaddeem.

Kà tas gan nahkahs, kà pee fungu behrneem, lai tee arridsan pawiffam bes sahlehm paliktu, schi flummiba gan bailiga, tomehr pee prahwakeem behrnineem ne mas tik breesmiga newaid? Ko juhs gan dohmajeet, mihi lautini?

— sb. —

Kà jau gohda laikä

Isghajuschä sesdeenä palikke neddelä ka weenam B. Kirspehles faimneekam saws nomirris jaumakais behrninsch bij jagaglabba. Lai nu schis behrninsch pahru mehnescu laiku tikkai peedihwojis, tatschu beidsamu gohda lihdsibu winna dwehselei ne warreja atraut un raddini un kainini bij jasaluhds kas to lihkiti gohdam pawadditu libds kappeem. Gohda laudis ar mihi prah-tu fanahfuschi un to behrninu gohdigi paglabbaj-schi, pehz smukki noturreja wakfarinu un — kà jau gohda laikä — libds nahkoschä deenai koh-pa valikkuschi pamasam pahrlaide wehl ir broh-kastinu un maltiti. Tà nu, wissadi, kà peenahkahs ta opskaidrota behrnina dwehseli apgohdaj-schi, nodewe labbdeenas un aissgahje; bet pateizigs mahjutehws, tas gohdadeweis, sawus weesinus wehl palaisdams, teem gabbalinu — ne tahlu, tikkai libds frohgam — libds staigaja un, wakara swaigsnites wehl ne wissai ilgi spih-dejoh, ar saweem puischeem reise pahrnahze mahjas. — Tà nu zittesem mahju laudim jau dsillä meegä gulloht faimneeks kambari eegahjis pats weens sawu wakfarinu noturreja. Pee-kussusham ka bij ahtri meedsinch usnahze jeb prahinsch apdisse. Bet ak, svezzite kohka lukturi palikka deggoht!

Wissi gulleja — un kà jau gohda laikä — zitti ir preefsch paschahm istabas durvium

issteepuschees. Pa tain zetta laudis garram stai-gadami eraug leelu gaischu plehwi, kas tannis mahjās jau no junta zettahs gaisā, aschi zits us muischu dohdahs, zits — wezs wihrinſch — uggunam peefreen, atrohn wissu ehku deggofschu, bet eekſchā wiss irr kluffu; ir durwis, kohpschu neaisslehtas, no eekſchpuſſes atturrahſ. Par laimi labs paplatts lohdsinſch istabai, scho is-dauſſis eleen gohdigs glahbeis, wehl atrohn wissus, Deewam flawa, dsihwus — tik fo wehl pee laika warr winnus usmohdinah — tik fo wehl gulletajus no durwim atrahwis nohſt, zellu attainiht nabbadsineem! Pirmā meedisibā apnem-tas, iſspruk ſeewas tikai behrnius fakampuſchus — ahrā! Wehl aschus un ſipras wihr u rohkas daschu pilnu lahdi jeb zittu wehrtigu dſih-wojamu leetu isglahbt buhtu warreſchus; bet ak — kā jau gohda laikā — tee wihi wifſi bes ſpehka un jehga paſchi aſ plezzehm bij iſwelkami ahrā un wairak teem ne palifke kā ap-ſwillinati tee kreli fo haltus bij apgehrbuschi ne-laimigā gohda deenā!

Kas nu to gohda deenu teem pahrwehrtija us tahdu breeſinigu gaudi nafti?

Us negohdu fur greeschahs gohde,
Tur laudim usbrubk daschdeen foſde.
Bet woi ſchelrigs Deewas tohs apſohda?
Jeb aug' rihkſes teem no negohda? —
To bij grehkdøs paſchi ſehjuſchi,
Ko pehz waidedami plahwuschi!

B. 20tā Webruara 1832.

.... 77.

Tahlač no wezzas Nufchkenes.

(Skattees Nr. 11.)

8. Gaudeja. Zeeniga Basnizkunga Kam-burneeka ſeewa Lipſtene bild, fa preeſch kah-deem Gaddeem Ruschku Kriſchjahniſ ar to wee-nu azzi Rohden fungam-wesumu malkas peered-dis, garram-brauzōht, gare Gaudejas Mah-jokli brauzis, Gaudejas behrns par lohgu ahr-iſſkattijees, un Alpgauſtu redſejis brauzam, fauk-dams us Mahti un Lehwu, taggad Aſchka wedd-malku garram, fo Alpfuhdſehtis dsirdejis, Un to behrniſ neganti ſahzis lahdeht, fa tew Launajs firði ſteetū, un dohtu tew Trummu wirſu, kaut-

ſchu ta mahte to Kriſchjahni luhgusi, lai tas jel to mulku behrnu tā ne lahdoht, tad tas tomehr nekā naw gribbejis lihdeht bet weenadiween lah-dejis, kā tad tā pat par ilgoscheem tam behrnam notizzis, un pirmak us kruhtim augons audſis, kā reekſts tik leels, lihds beidſeht kā wiftas-pauts, un pehzak kā ſohſchu-pauts tik leels palizzis, kas atſprahdſis wallam, no ta Uhdens un Puttas tezzejuſchi ahr, Un tadehlt tas behrns nibzis, ka-mehr nomirris, Tamdehlt Gauđejai ſchkeet, par to ka ta Mahte no ta Alpgauſta, prohti ta Wez-za Nufchkenee ſee Dohla weenā Iſſtabina mit-tuſi, fa tas to ar ſawas Mahtes paligu tam behrnam padarrijs.

Alpgauſta us ſcho weetu neko teef ne teiz.

9. Gaudejs. Pilsarrejs meschfargs Bal-dſers gausch par to wezzu Nufchkeni, fa Ta pehrgadd pawaffara us Plantſcheem us Zahna Behnikena behrna kristibahm gribbejuſti eet, un, kā Ta pee zeeniga Burmeiſtera funga falpeem, kas laukā bijuſchi, peenahkuſi, ar wiameem run-najusi, fur Gaudejs arri bijis un tad prohjam aigahjuſi, tomehr ne us Zahna Behnikeni, bet wiina Schohgam pahrkahuſi un lihkuſu ap-fahrt mesdama Gaudeja mahjās nahkuſi, fur-pat Wiina ſeewa preeſch durwim 6. neddelu behrnu klehpī turredama ſtahwejuſi, kā Gaudeja ſeewa Alpgauſtas eeraudſiſu, effotu ta pahrbijuſees un iſtruhkuſees fazzijuſi. Tu gan ne nahzi us labbu, Alpgauſta winnas usruuراجusi, mann' meitir', tew irr mas behrns, woi tu arri jau 6 neddelas baſnizā effi bijuſi, Pehzto Gaudeja ſeewa fazzijuſi, Prohtu gan fo tu gribbi, bet pee mannim taggad pawaffaras laiks, fa tew ne ſpehju doht, kas tew patihkams, dohmu tew to-mehr kas man irr, maises nuklu, fo ta nehmufi un 3 reis pee muttes likkuſi, woi ta peekohduſi, Gaudejs ne ſinn, bet to maiſi eebihdejſi un proh-jam aigahjuſi, kā ta nu tam ſchohgam pahr-tappuſi, irr ta ar abbahm plifikahm rohkahm (azzis prett tahn mahjahn greeſuſi), gihni bur-ſejuſi. Pehz tam tulſht Gaudeja behrns apſir-dſis, rauſtihſts, treeks, gauschi brehziſ, ka-mehr tas pehz 8 deenahm nomirris. *)

*) Skattees to peelikumu eekſch Nr. 11. 3ſchā lappā.

Apgauſta teef-teiz, Gaudeja mahjās bijufi
un tur u.aiji dabbujiſi, bes ka tatschu teem kahdu
kaunmu buhtu darrijuſi.

10. Gaudeja Leelkunga Suhres arraja Krahn-
zin Jukkuma ſewa fuhsedama bild, ka ta wezza
Kuſchke ſpreekſch 3 Gaddeem, kad winnas
Dehls kahſas turrejis, arri pee Winneem at-
nahkuſi, tur ta ar uhs-banteem (preewitehm)
kluiſi apwelteta no jaunſeewas Mahtizes (wihra
mahtes), kas fazzijufi, tapehz ka Tai wairak ne
effoh atlizzis, lai ar to nemmoti par labbu. Apgauſta tomehr tahs Weltes naw nehmufi, tapehz
ka Tai neezinſch rahdijees, jeb par maſ bijis, un
prohjam eijohf fazzijufi Lai Deewſ dohd, ka tu
tit ween nopeſnitu, ka tu man dewuſi, Pehzto
3ſchā deenā gohws ſtallī pee ſaites nedſihwa at-
raſta, un to paſchu pawſaru 7 ſirgi ſprahgu-
ſchi, Ulri ne weenu tellu lihds ſcho baltu deenit
ne warrejuſchi peeaudſinaht, un winnas Dehls
kas tobrihd kahſas turrejis pehrgadd Wentē no-
ſlihziſ.

Apgauſta teef-teiz ka Ta tohs uhsbantus
nehmufi un tai tenzinajufi.

(Turplikam walrat.)

D aſchad aſ g u d r i b a s.

Pafaulē daschadas gudribas irraib. Zitta irr
blehſchu-gudriba. Ta mahza sagt, peewilt, mel-
loht un netaifnu mantu kraht. Bet tomehr ta
daudſreis ne iſglahb no ſtrahpehm, un nekad ne
no Deewa fohdibas. — Zitta irr augſta gudri-
ba. Ta irr pee teem mahziteem fungem. Ta
ſtahſta no wiſſahm leetahm, kas debbefiſ un
wiſſ ſemmes noteek. Ta mahza augſtus wahr-
dus runnaht. Bet tomehr man ſchkeetahs, ka
ta zilwekus laimigus un preezigus ne darra. —
Zitta irr ſemma gudriba. Ta mahza Deewu
bihtees, tikkuchi ſtrahdaht, un taisni un gohdigi
diſhwohrt. Kurra no ſchahim gudribahm tew pa-
tiht, mihtais brahlī?

Wezzais Jurris.

No A. J. Stendera atſahteem rakſteem.

(Meld. Jesus manna zerriba ic.)

1.

Kad Tew preeks irr iſſuddis,
Lawa ſirds eelſch bailehm ehdahs
Un jau prahts irr ſamiffis,
Gurſt un nogrimſt leelās behdās:
Greſees tad us luhgſchanu,
Peſauz mihiu Deewibu.

2.

Bet ne luhdſ ka pagans mehdſ,
Vulku wahrdū wehjā ſiſdamſ;
Luhdſeſs, kur tew azs ne redſ,
Behrnu-prahtā zellōs kiſdamſ;
Luhdſ ſcho Jesus luhgſchanu
Lehnam, un ar apbohmu.

3.

Mans un wiſſas paſaul's Deewſ,
Kas zaur Jeſu tehwſ man effi,
Un to, kas tew padeweess,
Klaufi, ſchehlo, ſirdi neſſi;
Lawa wahrda gohdiba
Lai tohp allasch ſwehtita.

4.

Lai pee tawas walſibas
Debbefiſ ka ſemme darram,
Lawaam prahtam ſirſninas
Klaufidami allasch verram.
Dohd mums maſſit arridsan
Lihds ar wiſſu pahrtiſchan'.

5.

Grehkuſ peebohd ſcheligi,
Ka mehs waſineekeem darram,
Katrū ſirdi ſawalbi,
Ka Tew allasch patikt warram,
Un kad weenreis jamirſt buhs,
Lad no launa peſti muhs.

6.

Kas ta drohſchā zerribā
Deewu peſauz, winnam dohdahs,
Lahdaim Jeſus luhgſchanā
Swehti preeki ſirdi rohdahs.
Amen. Schis wahrdſ apſohla
Ka Tehwſ behrnu paſlaufa.

T e e f a ſ fl u d d i n a ſ ch a n a ſ.

Us pauehleſchanu tahs Neiferiſkas Majesteetes,
ta Patwaldineeka wiſſas Kreewu Walsis ic. ic. ic.,
tohp no Valdohnes pagasta teefas wiſſi parrabu-dewe-

ji to Valdohnes muischas faimneeku Behrgu Mahtina,
Wehtru Mikkela, Klibbu Jeklaba un Rumbu Jans-
na, — kas sawas mahjas wairs ne spehj waldiht un
tahs atdohd, un par kurrmantu, inventariuma-
truhkuma un parradu dehl, pehz schahs deenats spree-
duma, konkursis nospreests tappis — usaizinati, libds
3ota Aprila f. g. sawas prassifchanas, pee saudeschas-
nas sawas teefas, pee schahs pagasta teefas peenest,
un sagaidiht kas wehl spreests taps.

Valdohnes muischha, 27ta Webruara 1832.

(S. W.) ††† Lentel Kaspar, pagasta wezzakais.
(Nr. 48.) A. E. Beimoll, pagasta teefas frihweris.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majesteetes,
ta Patwaldineeka wissas Kreewu Walss ic. ic. ic.,
tohp wissi tee, kam kahdas taifnas prassifchanas pee ta
Jaunsefahthes faimneeku Sudrabkalnu Sihmannu buh-
tu, kas inventariuma truhkuma un zittu parradu dehl
sawas mahjas nodewis, aizinati, libds 12tu Meija
mehnescha, pee schahs pagasta teefas peeteiktees.

Jaunsefahthes pagasta teesa, 12ta Merza 1832.

(L. S. W.) ††† Padambe Krist, pagasta wez-
zakais.

(Nr. 5.) Gr. Hildebrand, pagasta teefas frih-
weris.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majesteetes,
ta Patwaldineeka wissas Kreewu Walss ic. ic. ic.,
tohp no Valdohnes pagasta teefas wissi tee, kam kah-
das taifnas prassifchanas pee tahs atstahkas mantas
to nelaiku Valdohnes muischas faimneeku Kalna Strun-
ku Ansha un Kalna Strunku Indrika buhlu — us-
aizinati, ar sawahm prassifchanahm libds 3ota Aprila
f. g. pee schahs pagasta teefas peeteiktees.

Valdohnes muischha, 27ta Webruara 1832.

(S. W.) ††† Lentel Kaspar, pagasta wezzakais.
(Nr. 49.) A. E. Beimoll, pagasta teefas frihweris.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majesteetes,
ta Patwaldineeka wissas Kreewu Walss ic. ic. ic.,
tohp no Krohna Behrsmuischhas pagasta teefas wissi
parradu deweji ta Krohna Zihpelsmuischhas faimneeku
Uhsu Kaspera, par kurrmantu konkursis nospreests
tappis, zaur scho ussaukti, lai ar sawahm taifnahm
prassifchanahm tai 5ta Aprila f. g. sché peeteizabs, jo
pehzaki neweens wairs ne taps peenemts. Krohna
Behrsmuischhas pagasta teesa 5ta Merza 1832.

(L. S. W.) H. Wehling, pagasta wezzakais.
(Nr. 106.) Müller, pagasta teefas frihweris.

Zittas flubbinaschanas.

No Strikkes muischas waldischanas tohp wissi tee,
kam pee tahs masas atstahkas mantas ta tanní 6ta
Merz sché nomirruscha muischas muhrnecka Trizza
kahdas taifnas prassifchanas, ieb kas winnam naudu
parradu buhlu — usaizinati, lai 4tru nedodelu starpá
sché peeteizabs.

Strikkes muischha, 11ta Merza 1832.

3

Tas pee Brinku - Pedwahles d'simitomuischhas peebers
vigs Valtais frohgs, Sahbeles meestá, un tas fü-
mallas frohgs leelzettá no Sahbeles us Kuldigu, ar
weenu smehdi, no Zahneem 1832 us renti, un weena
mohderefschana us naudas nohmu isdohdam. Skai-
drakas sinnas warr dabbuhrt pee schahs muischas waldis-
chanas. Brinku - Pedwahles muischha, 27ta We-
bruara 1832.

No Wallgahles muischas administraciones - waldis-
chanas tohp flubbinahs, ka tur 37 flauzamas goh-
wis no Zahneem 1832 us renti isdohdamas irraid.
Kam patihk, lai ar sawahm appgalwofchanahm tannis
tohrga - terminös, ta 23schá, 24ta un 26ta Merza
f. g., pee Mattkules pagasta teefas, Sahbeles meestá,
kur plaschokas sinnas warr dabbuhrt, peeteizabs un
sawu sohlfchanu peenest. Krohna Wallgahles muis-
cha, 27ta Webruara 1832.

Pehz isdohschanas us nohmu ta Lipstamuischhas
(Klein - Friedrichshof) füdmallas ieb dambjia Krohgs
no Zahneem 1832 libds Zahneem 1833, irr tee tohrga-
terminös us to 26tu Merza un 2tru Aprila f. g. pee
Bramberga muischas pagasta - teefas noliki. Kam
patilfchanu scho frohgu us nohmu nemt, lai preeksch
augschminnetahm deenahm dehl peenemschanas fas-
was galwofchanas un klahakas sinnas - dabbuschanas,
— pee tahs muischas waldischanas peeteizabs.

Krohna Ergesmuischá no Zahneem 1832 — 50 flau-
zamas gohwis us renti tohp issohlitas. Kam tihk
scho renti usnemt, lai eeksch teem us 23schu, 3otu
Merza un 13tu Aprila deenu f. g. nolikteem torgeem,
pee Skrundas muischas pagasta teefas ar drohschu ap-
galwofchanu peeteizabs un sawu sohlfchanu sinnamu
barra.

Herzberg, administrators.

3

Es zu drucken erlaubt.

Im Namen der Civiloberverwaltung der Ostseeprovinzen: J. D. Braunschweig, Censor.

No. 118.